

Balog Zoltán
Miniszter
Emberi Erőforrások Minisztériuma
1055 Budapest,
Szalay u. 10-14.

Tisztelt Miniszter Úr!

Az Országgyűlés jelenleg tárgyalja az egyes szociális és egyéb kapcsolódó törvényekről szóló T/7678. számú törvényjavaslatot. A törvény döntő hatással lesz a bentlakásos intézetekben élő fogyatékos állampolgárok életminőségére és társadalmi integrációjára, ugyanis benne határozzák meg azokat a szociális szolgáltatásokat, amelyek a nagy létszámú tömegintézetek alternatíváit jelenthetik. **A tömegintézetek felszámolása hazánk egyik legfontosabb emberi jogi feladata.** A sikeres reform egyik alapvető feltétele egyfelől a fizikailag a helyi közösségbe illesztett és személyre szabott lakhatási formák támogatása, másfelől a tömeges lakhatási megoldások kialakításának tilalma.

A tervezet alternatív szolgáltatásként – *támogatott lakhatásként* – nevesíti a legfeljebb 6, illetve legfeljebb 12 fő számára létesített lakást vagy házat, és 2013-tól csak ebben a formában engedélyezné új férőhelyek létrehozását. Üdvözlendő, hogy a tervezetben helyet kapott az előbbi, legfeljebb 6 fő számára létesített forma, amely eredetileg nem szerepelt benne. **Sajnálatos azonban, hogy a tervezet nem tartalmazza az új lakhatási szolgáltatások létesítésekor a fizikai, téri integráció, valamint a lakók szabad választásának fontosságát.** Ezzel lehetőséget ad arra, hogy a szolgáltatások a települések szélén, elszigetelt helyen vagy akár a meglévő intézetek udvarán kerüljenek elhelyezésre.

Aggodalommal figyeljük, hogy az Országgyűlés elé terjesztett javaslat lehetővé tenné, hogy a nagy létszámú intézetek alternatíváiként akár 50 főt befogadó tömegintézeteket hozzanak létre az intézmények átalakítása során, s ezt a szolgáltatást is támogatott lakhatásnak tekintené. Különösen veszélyesnek tartjuk, hogy ezzel a jogszabály zöld utat adna ahhoz, hogy az intézetek megszüntetésére és kitagolására szánt 7 milliárd forintnyi európai uniós forrást új intézetek építésére fordítsák. Tudományos bizonyítékok támasztják alá, hogy az 50 fős együttélés a jelenlegihez hasonló embertelen körülmények és életviszonyok kialakulásának kedvez, és minőségében nem tér el jelentősen a 200-300 fős tömegintézetektől. Az 50 fős intézeteket a törvénytervezet *támogatott lakhatás*nak tekinti. Ez az elnevezés azt a látszatot kelti, mintha ebben az esetben modern, az emberi jogokra és az egyéni szükségletekre érzékeny, modern és újszerű szolgáltatásról lenne szó.

Véleményünk szerint ezért az Országgyűlés előtt fekvő tervezet nem alkalmas a fogyatékos állampolgárokat elszigetelő intézményrendszer megújítására, sokkal inkább a meglévő és elavult struktúra továbbélését segíti, ezzel pedig a fogyatékos emberek fizikai elszigetelésének garanciáját jelentheti. A törvénytervezet – minden benne található pozitív elem ellenére is – ellentmond a hazánk által kihirdetett a Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezménynek, sérti a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségéről szóló 1998. évi XXVI. törvényt, és nincs összhangban a kormányprogram *A fogyatékosokkal élők helyzetének javítása* című fejezet vállalásaival. Sajnálatos, hogy a törvényelőkészítés során a kormány annak ellenére sem vette figyelembe a civil szervezeteknek az 50 fős lakócentrumokra vonatkozó véleményét, hogy a kormányprogram hangsúlyos ígéretet tett a szervezetekkel való szoros együttműködésre.

Hazánk egyik legsúlyosabb emberi jogi kérdéséről van szó, ezért elvárjuk Öntől, hogy miniszterként tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a törvénytervezet jelenlegi formájában ne kerülhessen elfogadásra. Szükségesnek tartjuk egyfelől, hogy a koncepciónak ne legyen része az 50 fős együttélést biztosító lakhatási forma, másfelől azt, hogy a támogatott lakhatás csak és kizárólag fizikailag integrált módon kerülhessen megvalósításra, és igénybe vétele során engedjen teret a lakók szabad választásának.

Budapest, 2012. július 2.

Üdvözlettel:

A Város Mindenkié Csoport

Autisták Országos Szövetsége
képviselésében Dénesné Spitzer Éva, elnök

Bugarszki Zsolt,
szociálpolitikus

**European Network on Independent Living –
European Coalition for Community Living**
képviselésében Ines Bulic, koordinátor

Fábián András,
szülő

**Központ a Fogyatékos Emberek Jogaiért
Alapítvány**
képviselésében Fiala János, kuratóriumi elnök

Down Alapítvány
képviselésében Gruiz Katalin, kuratóriumi elnök

**Sérültek, Halmozottan Sérültek és Segítőik
Szövetsége és a Macte Animo Alapítvány**
képviselésében Hankó László és Hankóné Szabó
Márta

Kozma Ágnes,
szociálpolitikus

Könczei György,
egyetemi tanár, ELTE Bárczi Gusztáv
Gyógyypedagógiai Kar

Mental Disability Advocacy Center
képviselésében Oliver Lewis, ügyvezető igazgató

Slavenka Martinović,
Association for Promoting Inclusion, Director of
the Department of the Quality Management

Márkus Eszter,
főiskolai docens, ELTE Bárczi Gusztáv
Gyógyypedagógiai Kar

Open Society Mental Health Initiative
képviselésében Judith Klein, igazgató

Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum
képviselésében Radó Iván, elnök

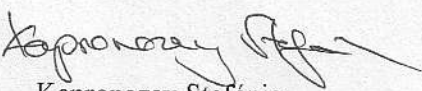
Siketvakok Országos Egyesülete
képviselésében Királyhidi Dorottya, főtítkár

Soteria Alapítvány
képviselésében Soltész Ágnes, kuratóriumi elnök

Társaság a Szabadságjogokért
képviselésében Dénes Balázs, elnök

Prof. Borka Teodorovic, Ph.D.,
President of the Association for Promoting
Inclusion

A kiadvány hitelért felel

Kapronczay Stefánia
Betegjogi programvezető
Társaság a Szabadságjogokért

**TÁRSASÁG
A SZABADSÁGJOGOKÉRT
(TASZ)**
1084 Budapest, Víg u. 28. 1/3.